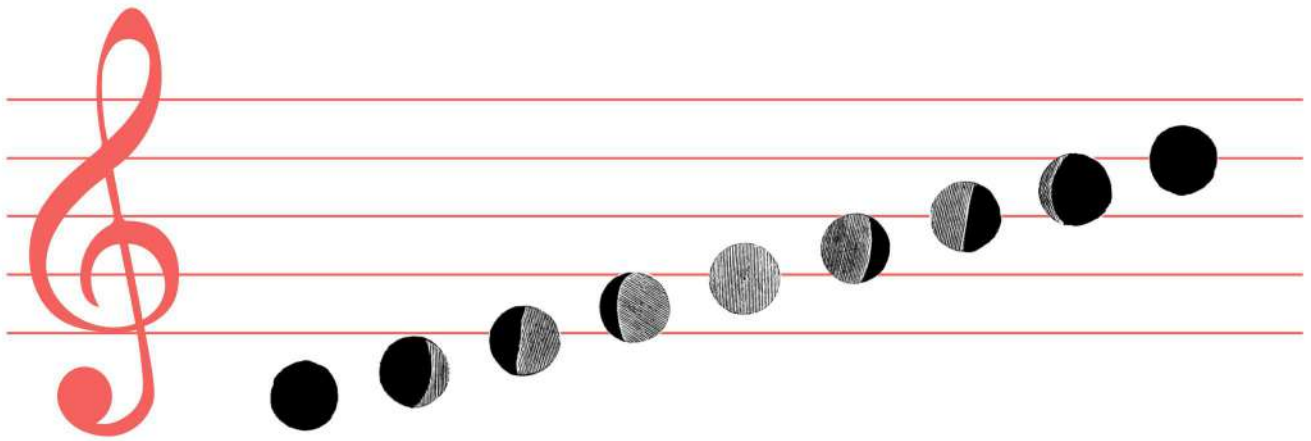

Dossier educatiu

Constel·lacions sonores amb Montserrat Meneses i Santi Serratosa

Organitzat per:

apropa
cultura una porta
a la inclusió

Dossier Educa amb l'Art

Temàtica:

Cant i moviment, percussió corporal

Organització:

Palau de la Música Catalana

Descripció

No hi ha dubte del paper que la música té en les nostres vides. Aquesta és un art i una ciència, tot al mateix temps; la seva naturalesa no verbal la converteix en un mitjà de comunicació universal, un estímul únic per penetrar en el nostre cos, evocar sentiments, emocions, facilitar respostes fisiològiques i psicològiques siguin quines siguin les característiques de cada individu.

La música, com qualsevol manifestació artística, és una activitat creativa. Aquesta creativitat, però, no és un atribut exclusiu dels artistes. La creativitat és una necessitat humana general i fonamental. Basant-nos en els recursos sonors i musicals, es pretén facilitar l'aparició de diferents processos sensorials, cognitius, emocionals i vinculants. Promou experiències creatives que enllacen els interessos de les persones amb les seves capacitats tant físiques com intel·lectuals.

Objectius

- Explorar recursos sonors i musicals i les seves possibilitats expressives.
- Promoure processos sensorials, cognitius o emocionals a partir dels diferents estímuls musicals.
- Practicar i memoritzar diferents exercicis de percussió corporal.
- Aprendre cant i moviment a partir de cançons populars de diferents països.
- Reconèixer el potencial comunicador del fet musical com a estímul per evocar emocions, sentiments, situacions, etc.

Exercicis del taller

La sessió es va estructurar en dos blocs: un dedicat al cant i el moviment a càrrec de la Montserrat Meneses i un segon de percussió corporal facilitat pel Santi Serratosa.

El grup de participants es va dividir en dos que van rotar per gaudir de les dues propostes. Finalment, amb els dos grups i les dues pràctiques es va fer una posada en comú conjunta on assajar i compartir els aprenentatges fets.

1. Cançó i moviment: Leijoo
2. Cançó i moviment: Banahá (Canon)
3. Cançó i moviment: Pick a bale o' cotton
4. La percussió corporal com a eina educativa: escalfament.
5. La percussió corporal com a eina educativa: exercicis de cohesió i cocreació.
6. La percussió corporal com a eina educativa: roda de noms, ritmes i emoció.
7. Exercici de percussió corporal, cant i moviment.

1ª PART: CANT I MOVIMENT a càrrec de Montserrat Meneses

La Montserrat presenta tres peces de cant i percussió que es poden adaptar pel que fa a nivell de dificultat. Les partitures es troben adjuntes a aquest recurs.

1_Cançó i moviment: Leijoo*

Cançó fina que van inventar els llenyataires de les muntanyes per comunicar-se entre ells. Consta d'una melodia principal, un acompanyament harmònic com a base i un contra cànon.

2_ Cançó i moviment: Banahá (Canon)*

Cançó congoleesa que s'acompanya de percussions corporals. Per ajudar a recordar-les, serveix pronunciar les accions de paraula: Cuixa-ma-cuixa-dits / Pit-dits-cuixa / Pit-dit-dit-pit-pit-ma.

3_Cançó i moviment: Pick a bale o'cotton*

És una cançó popular americana tradicional que es cantava a les plantacions de cotó per fer més suportable el treball. Per fer la part de moviment i percussió es necessiten pilotes de tennis.

* Podeu descarregar les partitures de les cançons en els arxius adjunts complementaris aquest dossier.

2ª PART: LA PERCUSIÓ CORPORAL COM A EINA EDUCATIVA a càrrec de Santi Serratosa

Algunes notes metodològiques

- No explicar res i aprendre per un procés d'imitació i repetició.
- No corregir, encara que es faci amb amor, pot ser contraproductiu. S'ha de deixar el temps per crear el clima positiu perquè l'objectiu, terapèutic o que sigui, es vagi donant. En aquests contextos, cuidar el procés i no donar importància a si s'executa bé o malament. Ja que si s'atura per fer una correcció, es dona més importància al contingut que a la persona, quan en realitat el contingut és el vehicle estètic que ens ajuda a fer el treball amb l'altre.
- A la sessió es comparteixen fonaments de la musicoteràpia, on la disciplina musical s'aplica com una teràpia per reparar o acompanyar un procés de salut mitjançant la música.
- A les sessions, a les aules, parlar del que ens apassiona i portar-lo a l'experiència. Així es comunica amb passió i es fa metodologia. S'enamoran amb tu!
- Les mateixes persones del grup anomenen el que s'ha treballat un cop acabada la practica.

4_La percussió corporal com a eina educativa: escalfament

Roda de presentació: en cercle s'introdueix un gest que es va traspasant a la persona del costat. Els gestos se'n van canviant i acumulant a través d'un procés de repetició i memorització que generen ritmes.

Hola, dits hola mans és una frase feta a partir d'una seqüència de gestos i paraules que anomenen els mateixos gestos. Es manté un compàs on sempre els gestos són iguals i en altres compassos es van introduint variants de moviment.

Què hem treballat?: coordinació, memòria, ritme, vista, comunicació.

5_La percussió corporal com a eina educativa: exercicis de cohesió i cocreació.

Es fa una proposta de frases amb ritme i moviment (veure vídeo)

Un-dos-tres-quatre (es pica amb els peus a terra).

A baix-a dalt-a baix-a dalt (mans a les cames-mans al pit).

Creuem mans-mans amunt (braços creuats i mans davant).

No te'n deixis cap ni un (copets a les cames)

Dinàmica per compondre a partir de gestos de persones estimades: pensa en una persona que estimis i proposa al grup un gest per aquesta persona.

A cada gest se li dona una pulsació (picant amb els peus a terra)

Es repeteixen frases i gestos i es van introduint variants (anar endavant, cap enrere, etc)

Què hem treballat?: cohesió de grup, creativitat / cocreació, joc, improvisació, imitació.

6_La percussió corporal com a eina educativa: roda de noms, ritmes i emocions.

Les següents notes acompanyen el vídeo amb el mateix títol.

Roda de noms i quan dic el meu nom dono un cop al pit. Continuo la frase amb un altre ritme (ritme-pa)

Dir una paraula que t'agradi. A cada síl·laba de la paraula que surti li atribueixis una part del cos. Crear una frase afegint a la paraula i al seu gest, el ritme

anterior (pits-pit)

Ajuntar aquesta frase amb l'anterior ritme-pa per anar component entre totes.

Què hem treballat?: humor, emocions, cos, coreografia moviment, lateralitat.

7_Exercici de percussió corporal, cant i moviment.

Finalment es va fer una posada en comú conjunta on assajar i compartir els aprenentatges fets. Veure vídeo adjunt.

Sobre l'equip formador

Montserrat Meneses

Inicia els seus estudis musicals a l'Escola Municipal de Música Pau Casals del Vendrell. Posteriorment estudia als Conservatoris de Tarragona, Badalona i Barcelona on obté el títol superior de solfeig. Ha assistit a diversos cursos de direcció coral amb Manel Cabero, Josep Prats, Josep Vila, Mireia Barrera, Pierre Cao, Laszlo Heltay i Johan Duyck, entre d'altres.

Ha participat tant de formadora principal com d'assistent en diverses edicions del Messies participatiu que organitza La Caixa i des de fa set anys és la directora musical del Concert de Nadal per a la gent gran.

Ha sigut membre de l'equip de professors de la FCEC, ha impartit diversos cursos de direcció coral i de pedagogia i ha col·laborat en diverses edicions del "T'encantarà", organitzat per L'Auditori de Barcelona.

Ha dirigit formacions corals com ara el Cor Joves Veus del Vendrell, del qual va ser fundadora, la Coral Genciana de Barcelona, el Cor Regina de Manlleu, el Cor Orfeó Parroquial del Vendrell i el Cor de Cambra de la Diputació de Girona, i combina la direcció coral amb la tasca docent en diverses escoles i conservatoris de Catalunya. Ha estat directora de l'EMMPAC del curs 10-11 al 13-14.

Actualment dirigeix el cor Veus Blanques, el cor de cambra femení Zongora de l'Escola Municipal de Música Pau Casals del Vendrell i el cor Allegro de Barcelona, i forma part de l'equip de professors del curs de direcció del SCIC.

Santi Serratosa

Es va graduar en música a l'Aula de Música Moderna del Conservatori del Liceu, l'any 1999. Dos anys més tard va continuar els seus estudis superiors de bateria al Drummers Collective de Nova York. Després d'una etapa de formació amb diferents professors de bateria, recerca personal i altres estudis musicals, l'any 2011 obté el títol de Màster de Musicoteràpia per la UPF. Formació en Pedagogia Sistèmica per

l'Institut Gestalt de Barcelona (2019).

Paral·lelament a la seva formació com a musicoterapeuta es va formar en percussió corporal amb diferents professors com Anna Llombart, Stéphane Grosjean i ha assistit a workshops i cursos de Keith Terry, Fernando Barba, Jep Meléndez, Núria López, Shaman Lebrun i Ido Shtadler.

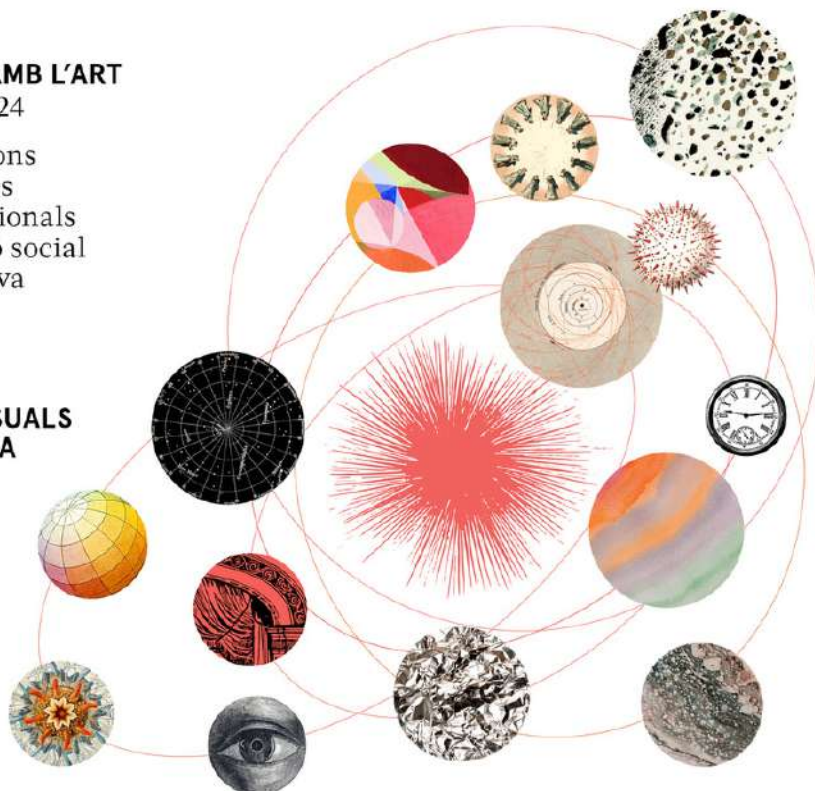
Professor de bateria des de l'any 1994, actualment imparteix cursos i tallers de percussió corporal per tot el país, Europa, Brasil i Xile amb la seva pròpia metodologia (Mètode SSM). Professor de percussió corporal en els Tallers Musicals d'Avinyó, XLII Curs d'Estiu La Rítmica Jaques Dalcroze de l'escola de música Joan Llongueras, Dansàneu 2014, AEMCAT 2016, 2017, 2021 i 2022, forma part de l'equip de professors de música del Màster de Musicoteràpia de l'UB. Professor col·laborador del Postgrau de Musicoteràpia de la UdG, PostGrau d'Arts Escèniques de l'Institut del Teatre, PostGrau El Musical-Bellaterra: Música, Creativitat i Moviment, PostGrau de Gospel Sistèmic de la UdG, el curs RHYTHM4DAYS i formador en els cursos de formació continua de la UVic.

En Òrbita

CURS
EDUCA AMB L'ART
2023-2024

Formacions
adreçades
a professionals
de l'acció social
i educativa

MÚSICA
TEATRE
DANSA
ARTS VISUALS
I CIÈNCIA

L'Educa amb l'art és un sistema de cossos, equipaments i forces que orbiten al voltant de l'art. Segons la física, l'òrbita és el moviment entorn d'un altre cos per efecte de la gravetat. Objectes i camps de matèria s'atreuen entre si per avançar plegats. Així succeeix al cosmos, al voltant del nucli d'un àtom o a la cavitat en el crani que aloja a l'ull.

Atrets per la força gravitacional de la dansa, la música, el teatre, les arts visuals, el disseny o la ciència, aquesta temporada 2023-2024 traçem òrbites creatives per posar-nos en relació, conèixer-nos i celebrar-nos, mentre que ens desplacem pels universos quotidians a l'encontre d'eines i aprenentatges que ens aportin salut i alegria.

Apropa Cultura

Educa amb l'Art es un curs de formació anual en música, teatre, dansa, arts visuals i ciència on s'ofereixen eines per enriquir i potenciar la tasca de persones educadores a través de les possibilitats de la creació artística. A partir de sessions vivencials, experimentem i aprenem col·lectivament com l'art pot ajudar-nos en el dia a dia.

Apropa Cultura programa l'**Educa amb l'art** des de la temporada 2012-2013. Si vols conèixer més propostes, consulta l'apartat de [recursos de formació](#) del nostre web, el canal de [youtube](#) o escriu-nos per rebre recomanacions a apropa@apropacultura.cat o al nostre telèfon. Animeu-vos a posar en pràctica les propostes i compartiu amb nosaltres l'experiència!

www.apropacultura.cat

Email: coordinacio@apropacultura.cat

Telèfon: 93 247 93 00 ext. 469 i 339

Constel·lacions sonores

MONTSERRAT MENESES
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

26 gener 2024
de 10h a 14h | 5€

